

Bölüm 9

KONUŞMA GECİKMESİ¹

Talih ÖZDAŞ²
Tuğçe KÜÇÜKOĞLU ÇİÇEK³

GİRİŞ

Konuşma gecikmesi (speech delay), bir çocuğun beklenen yaşta ve şekilde konuşma ve dil becerilerini gösterememesidir. 2-7 yaş arası çocuklarda prevalansı %2.3-19 arasında değişmektedir. Okul öncesi dönemde konuşma gecikmesi olan çocukların %5-8'inde okul hayatı boyunca ve erişkin yaşta da devam eden konuşma gecikmesi görülebilir.¹

Konuşma gecikmesine neden olabilecek birden fazla sebep bulunmaktadır. Konuşma gecikmesindeki risk faktörleri; aile öyküsünün olması, erkek cinsiyet, prematürite ve düşük doğum ağırlığı öyküsünün bulunmasıdır. Daha az ilişkili olan risk faktörleri ise ebeveyn eğitim düzeyinin düşüklüğü, çocukluk çağı hastalığı geçirme öyküsü, geç doğum sırası, yaşlı ebeveyn, düşük sosyoekonomik durum ve geniş bir aileye sahip olunmasıdır^{2,3}.

GENEL BİLGİLER

1.Normal Konuşma ve Dil Gelişimi

Dil ve konuşma birbirinden farklı iki olgudur. Dil kendi içinde algı ve ifade olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Algı, söylenenlerin ve yazılanların anlamlandırılmasıyla ilgiliyken, İfade; duygu ve düşüncelerin sözel ve yazılı aktarımı için hedef kelimelerin seçilmesini, dilbilgisi kurallarına uyulmasını kapsamaktadır⁸. Konuşma, fiziksel olarak sözel ifade eylemini kapsamaktadır. Konuşma ilgili organların koordinasyonu ile gerçekleşir. Seslerin artiküle edilmesi, ses kalitesi ve akıcılık konuşma ile ilgili kavramlardır^{2,5,6}.

¹ Bu bölümün hazırlanmasında aynı yazarın Başkent Üniversitesi, “Konuşma Gecikmesi Olan ve Olmayan Çocuğa Sahip Annelerin Anksiyete ve Çocuk Yetiştirme Özelliklerinin Karşılaştırılması“ adlı yüksek lisans tezinden yararlanılmıştır.

² Doç. Dr. Talih ÖZDAŞ, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi KBB Bölümü, talih02@gmail.com

³ Op. Dr. Tuğçe KÜÇÜKOĞLU ÇİÇEK, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi KBB kliniği, drtugcekucukoglu@outlook.com

KAYNAKLAR

1. Wake M, Tobin S, Girolametto L, ,Outcomes of population based language promotion for slow to talk toddlers at ages 2 and 3 years: Let's Learn Language cluster randomised controlled trial. *BMJ*, 2011 18;343:d4741.
2. McLaughlin MR. Speech and language delay in children. *Am Fam Physician* ,2011,83(10):1183-8.
3. Nelson HD, Nygren P, Walker M. Screening for Speech and Language Delay in Preschool Children: Preventive Services Task Force Evidence Syntheses, formerly Systematic Evidence Reviews Agency for Healthcare Research and Quality US, 2006.
4. Dağlı O. Delayed speech in normal child. Yüksek lisans tezi, Üniversitesi Anabilim Dalı, Ankara, 1995.
5. Kayıran SM, Şahin SA, Cure S. Pediatri perspektifinden çocuklarda konuşma ve dil gecikmesine yaklaşım. *Marmara Medical Journal*,2012,25:1-4, 2012.
6. Paul R, (editor). Language disorders from infancy through adolescence: assessment and intervention, 2, New York, Mosby Elsevier, 2006.
7. American Speech-Language-Hearing Association. How does your child hear and talk? Erişim: (<http://www.asha.org/public/speech/development/chart.htm>) Erişim tarihi: 01/06/2015.
8. Green M, Palfrey JS, (editors). Bright Futures: Guidelines for Health Supervision of Infants, Children, and Adolescents, 2nd ed., National Center for Education in Maternal and Child Health, 2002.
9. Coplan J. Evaluation of the child with delayed speech and language. *Pediatr Ann* ,1985,14:203-8.
10. Boyle J. Speech and language delays in preschool children. *BMJ*,2011,343: 5181.
11. Huttenlocher J, Haight W, Bryk A. Early vocabulary growth: Relation to language input and gender. *Dev Psychol*,1991,27:236-48.
12. Feldman HM, Dale PS, Campbell TF. Concurrent and predictive validity of parent reports of child language at ages 2 and 3 years. *Child Dev*,2005,76:856-68.
13. Zubrick SR, Taylor CL, Rice ML. Late language emergence at 24 months: An epidemiological study of prevalence, predictors and covariates. *J Speech, Lang Hear Res*,2007,50: 1562-92.
14. Vandewater EA, Rideout VJ, Wartella EA. Digital childhood: electronic media and technology use among infants, toddlers, and preschoolers. *Pediatrics*,2007,119:e1006-15.
15. Northwest Center Child Development Program. Red flags for language development. Erişim: (http://www.nwcenterkids.org/images/redflags_language.pdf) Erişim tarihi: 01/06/2015.
16. Schum RL. Language screening in the pediatric office setting. *Pediatr Clin North Am*, 2007, 54:425-36.
17. Catts HW, Fey ME, Tomblin JB. A longitudinal investigation of reading outcomes in children with language impairments. *J Speech Lang Hear Res*,2002,45:1142-57.
18. Tanrıdağ O. Speech and language disturbances in neurology practice. *Türk Nörol Derg*,2009,15:155-60.
19. Silva PA, Williams S, McGee R. A longitudinal study of children with developmental language delay at age three: later intelligence, reading and behaviour problems.*Dev Med Child Neurol*,1987,29:630-40.
20. Scarborough HS, Dobrich W. Development of children with early language delay. *J Speech Hear Res*,1990,33:70-83.
21. Weiner PS. A language delayed child at adolescence. *J Speech Hear Disord*, 1974,39:202-12.
22. Rice ML, Taylor CL, Zubrick SR. Language outcomes of 7-year-old children with or without a history of late language emergence at 24 months. *J Speech Lang Hear Res*,2008,51: 394-407.
23. Rescorla L. Language and reading outcomes to age 9 in late-talking toddlers. *J Speech Lang Hear Res*,2002,45: 360-71.
24. McRae KM, Vickar E. Simple developmental speech delay: a follow-up study. *Dev Med Child Neurol*,1991,33:868-74.

25. Robertson S, Weismer S. Effects of treatment on linguistic and social skills in toddlers with delayed language development. *J Speech Lang Hear Res*,1999,42:1234-48.
26. Rescorla L, Alley A. Validation of the language development survey (LDS): a parent report tool for identifying language delay in toddlers. *J Speech Lang Hear Res*,2001,44:434-45.
27. Guralnick MJ, (editor). The developmental systems approach to early intervention. Baltimore, Brookes, 2005.
28. Pepper J, Weitzman E, (editors). It Takes Two to Talk: A practical guide for parents of children with language delays. Toronto, The Hanen Centre, 2004.
29. McRae KM, Vickar E. Simple developmental speech delay: a follow-up study. *Dev Med Child Neurol*,1991,33(10):868-874.
30. Parr J. Autism. *Clin Evid*,2010,1(322):1-19.
31. Pennington L, Goldbart J, Marshall J. Speech and language therapy to improve the communication skills of children with cerebral palsy. *Cochrane Database Syst Rev*,2003, 3:CD003466.
32. American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders: DSM-IV. 4th ed, Washington, DC, APA,1994.
33. Keen DV, Fonseca S, Wintgens A. Selective mutism: a consensus based care pathway of good practice.*Arch Dis Child*,2008,93(10):838-844.
34. Manassis K. Silent suffering: understanding and treating children with selective mutism. *Expert Rev Neurother* ,2009,9(2):235-243.
35. Dorth B, Guido M, Philips D, Anders H, Burcakaktürk A.,Early productive vocabulary predicts academic achievement 10 years later. *Applied Psycholinguistics*. 2016;37(6):1461-76.
36. Johnson CJ, Beitchman JH, Young A, Fourteen-year follow-up of children with and without speech/language impairments: speech/language stability and outcomes. *J Speech Lang Hear Res*. 1999;42(3):744-60.
37. Identifying infants and young children with developmental disorders in the medical home: an algorithm for developmental surveillance and screening. *Pediatrics*. 2006;118(1):405-20.
38. Hyman SL, Levy SE, Myers SM. Identification, Evaluation, and Management of Children With Autism Spectrum Disorder. *Pediatrics*. 2020;145(1).
39. Yaman Artunç N., Çocuklarda konuşma gecikmesi ile plazma ftalat düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi. Uzmanlık tezi, Hacettepe Üniversitesi ,Ankara, 2020.
40. Shevell MI, Majnemer A, Rosenbaum P, Abrahamowicz M. Etiologic determination of childhood developmental delay. *Brain Dev*. 2001;23(4):228-35.
41. AYTEKİN Ç, BAYHAN P. Erken Müdahalede Uygulama Basamakları. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2015.
42. Lakhan R MA, Qureshi FN, Hall ML. Early intervention services to children with developmental delay in resource poor settings in India. *Nepal Journal of Medical Sciences*. 2013;2(2):149-55.
43. O'Hare A, Bremner L. Management of developmental speech and language disorders: Part 1. *Arch Dis Child*. 2016;101(3):272-7.
44. Boyle J, McCartney E, O'Hare A, Law J. Intervention for mixed receptive-expressive language impairment: a review. *Dev Med Child Neurol*. 2010;52(11):994-
45. Robertson SB, Ellis Weismer S. Effects of treatment on linguistic and social skills in toddlers with delayed language development. *J Speech Lang Hear Res*. 1999;42(5):1234-48.
46. Bleses D, Makransky G, Dale PS, Højen A, Ari BA. Early productive vocabulary predicts academic achievement 10 years later. *Applied Psycholinguistics*. 2016;37(6):1461-76.